

BELEIDSKADER

Waarborgen selectie-instrumenten voor de Belastingdienst

Concerndirectie Uitvoerings- en Handhavingsbeleid

Versie januari 2023

Inleiding

De Belastingdienst, Toeslagen en Douane (hierna: de organisaties) maken gebruik van selectie-instrumenten om te bepalen welke 'objecten' – documenten en/of goederen – in aanmerking komen voor een nadere beoordeling door een medewerker. Het kan bij de Belastingdienst bijvoorbeeld gaan om aangiften, bij Toeslagen om aanvragen en bij Douane om in te voeren goederen. Selectie-instrumenten worden ingezet, omdat de organisaties de begrensde behandelcapaciteit moeten verdelen over objecten waaraan vermoedelijk nalevingsrisico's verbonden zijn.

Deze werkwijze is vanuit het oogpunt van een zo efficiënt en effectief mogelijke inzet van behandelcapaciteit logisch. Deze werkwijze brengt echter mee dat onderscheid tussen burgers en tussen bedrijven wordt gemaakt. Namelijk zij die wel en zij die niet geselecteerd worden voor een nadere beoordeling. Dit onderscheid moet op rechtmatige gronden gemaakt worden. Het is daarom van groot belang dat selectie-instrumenten aantoonbaar rechtmatig zijn en dat de organisaties transparant zijn over de inzet, werking en (mogelijke) effecten van selectie-instrumenten.

Dit waarborgenkader is mede opgesteld omdat er vanuit de politiek en de maatschappij zorgen bestaan over de wijze waarop de Belastingdienst selectie-instrumenten inzet voor het uitvoeren van zijn taken. Daarom is op 13 oktober 2020 een waarborgenkader voor selectie-instrumenten aan de Tweede Kamer toegezegd, waarmee de rechtmatigheid en de transparantie van die instrumenten (beter) gegarandeerd kan worden¹. Alhoewel het kader in eerste instantie is opgesteld als één overkoepelend kader voor zowel Belastingdienst, Toeslagen en Douane, zal iedere organisatie een eigen kader vaststellen. Tevens vullen de organisaties ieder een eigen versie van dit waarborgenkader nader in, passend bij de taken en de procesinrichting. Daarmee wordt recht gedaan aan de verschillen tussen de organisaties en de verschillen in processen en werkstromen.

Doelstelling

Dit waarborgenkader bevat waarborgen voor de Belastingdienst, zodat de rechtmatigheid en de transparantie van de inzet van selectie-instrumenten (beter) gegarandeerd wordt. Hierdoor wordt duidelijker welke waarborgen in ieder geval in acht zijn genomen bij de realisering en inzet van selectie-instrumenten en welke afwegingen in ieder geval zijn gemaakt bij het ontwerpen van het selectie-instrument. Tevens maakt dit waarborgenkader het gemakkelijker om verantwoording aan de politiek en de maatschappij af te leggen over de wijze waarop objecten (aangiften, aanvragen en verzoeken e.d.) geselecteerd worden voor een nadere beoordeling. Dit waarborgenkader biedt namelijk een kans voor de Belastingdienst, om naar buiten te treden met een organisatie-brede visie over de waarborgen die gehanteerd worden bij de inzet van selectie-instrumenten.

In veel gevallen staat er in dit waarborgenkader *wat* er aan waarborgen geïmplementeerd moet worden, maar is het aan de organisatie zelf om vast te stellen *hoe* deze waarborgen in de verschillende processen een plaats kunnen krijgen.

Aan een deel van de in dit kader neergelegde waarborgen wordt door de Belastingdienst reeds invulling gegeven. Er zijn bijvoorbeeld 'Willen, Mogen, Kunnen-toetsen' (WMK's), handboeken en werk-instructies. Echter, deze ontwikkelingen vinden veelal plaats binnen specifieke onderdelen van de Belastingdienst. Hierdoor zijn verschillende waarborgen op diverse wijzen ingevoerd binnen de

¹ Kamerstukken II, 2020/21, 31 066, nr. 709 en Kamerstukken II, 2020/21, 31 066, nr. 807, bijlage 1.

organisatie. Met dit waarborgenkader wordt óók beoogd om op dit vlak meer eenduidigheid aan te brengen, door aan te geven welke waarborgen voor alle selectie-instrumenten in acht genomen moeten zijn en welke afwegingen tijdens de realisering van selectie-instrumenten in ieder geval vastgelegd moeten worden.

Daarbij kunnen bestaande kaders, processen en documentatie goed gebruikt worden om invulling te geven aan specifieke waarborgen in dit kader. Een aantal afwegingen en keuzes die op grond van het voorliggende waarborgenkader gemaakt moeten worden, moeten bijvoorbeeld ook gemaakt worden als een Gegevensbeschermingseffectbeoordeling (GEB/DPIA) wordt opgesteld. Een GEB/DPIA wordt echter veelal op het niveau van een (werk)proces opgesteld en niet op het niveau van een specifiek selectie-instrument. In het voorliggende waarborgenkader is opgenomen welke keuzes, afwegingen, vastleggingen en waarborgen op het niveau van een specifiek selectie-instrument geïncorporeerd moeten worden. Daarnaast stelt dit waarborgenkader niet verplicht dat ieder selectie-instrument wordt voorgelegd aan de Functionaris Gegevensbescherming (FG), hetgeen bij het opstellen van een GEB/DPIA wel verplicht is. Als er een GEB/DPIA is opgesteld voor een specifiek selectie-instrument, kan dit uiteraard een goede invulling vormen van waarborgen die in dit waarborgenkader zijn opgenomen.

Rechtvaardigheid

Het handelen van de Belastingdienst moet naast rechtmatig ook rechtvaardig zijn; burgers en bedrijven moeten eerlijk, juist en procedureel rechtvaardig behandeld worden. Veelal bepalen de concrete omstandigheden van het geval of het handelen van de Belastingdienst rechtvaardig is. In het waarborgenkader is daarom opgenomen dat, indien de inzet van het selectie-instrument in individuele gevallen onrechtvaardige gevolgen heeft, deze gevolgen voorkomen of hersteld moeten kunnen worden². Daarnaast moeten onder meer de gegevens waarop een selectie-instrument wordt toegepast, representatief zijn en geen significante vertekeningen bevatten. Ook moet zoveel mogelijk uitgesloten worden dat een selectie-instrument een niet te rechtvaardigen onderscheid maakt en moet de inzet van een selectie-instrument evenredig en noodzakelijk zijn. Echter, het maken van rechtvaardige keuzes is erg afhankelijk van de context waarbinnen deze keuzes worden gemaakt. Daarom is er bij de ontwikkeling van dit waarborgenkader voor gekozen om te streven naar rechtmatigheid, in plaats van naar rechtvaardigheid. Het is belangrijk dat medewerkers zich ervan bewust zijn dat de keuzes die zij maken (met betrekking tot selectie-instrumenten of anderszins) altijd rechtvaardig moeten zijn en dat hier ook het goede gesprek over gevoerd wordt. Daarvoor is een ander type actie nodig, dan de ontwikkeling van dit waarborgenkader.

Begripsbepalingen

Bij de totstandkoming van dit waarborgenkader is ernaar gestreefd een breed toepasbare woordkeuze te vinden die recht doet aan de diversiteit van taken en benaderingen binnen de drie organisaties. In dit waarborgenkader wordt verstaan onder:

Object: De aangiften, aanvragen, verzoeken, financiële resultaten en posities, systemen en processen die de Belastingdienst, in het kader van zijn taken kan beoordelen.

² Waarborg 6.6.

- Voorbeelden van objecten bij de **Belastingdienst** zijn aangiften, aanvragen en verzoeken.

Beoordeling: Nader onderzoek naar een object door een daartoe opgestelde medewerker. Dit onderzoek heeft als doel om vast te stellen of het object aan de normen voldoet die op grond van de desbetreffende wet- en regelgeving op het object van toepassing zijn.

Selectie: De keuze om een object te beoordelen, dan wel de keuze om na de inzet van een selectie-instrument een ander selectie-instrument op een object toe te passen (het doorselecteren).

Selectieproces: Het proces dat gevolgd wordt om te bepalen welke objecten voor een beoordeling in aanmerking komen.³

Selectie-instrument: Een geautomatiseerd hulpmiddel waarmee door middel van selectie-indicatoren wordt bepaald welke objecten al dan niet voor een beoordeling in aanmerking komen.

Selectie-indicatoren: Kenmerken waarmee wordt ingeschat of aan een object een nalevingsrisico is verbonden.

Nalevingsrisico: Het risico dat een object niet aan de normen voldoet die op het object van toepassing zijn.

Ontwikkelaar: De medewerker die het selectie-instrument realiseert of toeziet op de realisatie.

Uitvoeringsmedewerker: Een medewerker die kennis heeft van het proces waarin het selectie-instrument zal worden ingezet.

Eindverantwoordelijke: De directeur onder wiens verantwoordelijkheid de selecties, die gemaakt worden met behulp van het selectie-instrument, worden gebruikt. De eindverantwoordelijke is ten aanzien van dat selectie-instrument eindverantwoordelijk voor het naleven van de waarborgen uit dit kader.

Toelichting bij het begrippenkader

De Belastingdienst streeft ernaar dat burgers en bedrijven zoveel mogelijk uit eigen beweging hun wettelijke verplichtingen nakomen. De Belastingdienst maakt het burgers en bedrijven zo gemakkelijk mogelijk door passende dienstverlening te leveren en massale processen juist en tijdig uit te voeren.

De Belastingdienst houdt op grond van zijn wettelijke taken toezicht op een groot aantal **objecten** van zeer diverse aard. Denk hierbij aan aangiften en (wijzigings)verzoeken die door burgers en bedrijven bij de Belastingdienst worden aangeleverd. Met dit toezicht geeft de Belastingdienst een invulling aan zijn wettelijke taken. Daarbij geldt dat de waarborgen in het voorliggende kader zijn opgesteld in het belang van burgers en bedrijven. Een selectie-instrument wordt echter niet toegepast op burgers en bedrijven (zogenaamde 'subjecten'), maar op aangiften en (wijzigings)verzoeken (objecten). Doordat een selectie-instrument wordt toegepast op de objecten van burgers en bedrijven, kunnen deze instrumenten een impact hebben op burgers en bedrijven. De focus in het waarborgenkader op objecten, doet er dan ook

³ Hieronder valt ook het eventueel doorselecteren van objecten.

niets aan af dat de waarborgen zijn opgesteld in het belang van burgers en bedrijven. Deze focus dient er toe om het waarborgenkader beter aan te laten sluiten op de werkwijze van de Belastingdienst.

De beperkte capaciteit dwingt de Belastingdienst tot het maken van keuzes welke objecten wel of niet voor **beoordeling** in aanmerking komen. **Selectie** betekent in de context van dit waarborgenkader de keuze om een object te beoordelen door een daartoe opgestelde medewerker, dan wel om na de inzet van een selectie-instrument een ander selectie-instrument toe te passen op een object. Een **nalevingsrisico** is het risico dat een object niet aan de normen voldoet die op het object van toepassing zijn.

Door middel van bijvoorbeeld een (gerichte) steekproef of actiegericht of thematisch toezicht kunnen nalevingsrisico's onderzocht worden. Als hierbij een selectie-instrument met selectie-indicatoren wordt ingezet, valt ook deze vorm van selectie onder dit waarborgenkader. Dit omdat ook in onderzoeken naar specifieke groepen van burgers en bedrijven twijfel kan ontstaan over het onderscheid dat door een selectie-instrument wordt gemaakt.

In selectieprocessen kunnen de organisaties er voor kiezen om selectie-instrumenten in te zetten. **Selectieprocessen** zijn de processen die gevolgd worden om te bepalen welke objecten voor een beoordeling in aanmerking komen. In zo'n proces kunnen verschillende selectie-instrumenten opeenvolgend ingezet worden. In dat geval leiden de uitkomsten van een selectie-instrument niet meteen tot een beoordeling, maar wordt er een ander selectie-instrument toegepast op deze uitkomsten om de objecten nader te filteren (het doorselecteren). **Selectie-instrumenten** zijn geautomatiseerde hulpmiddelen die in een selectieproces ingezet worden om te bepalen welke objecten in aanmerking komen voor een beoordeling. Risicomodellen en selectiemodules zijn voorbeelden van selectie-instrumenten. De uitkomsten van een selectie-instrument kunnen direct tot een beoordeling leiden, maar in veel selectieprocessen vinden aanvullende stappen plaats om dit definitief te bepalen.

Selectie-indicatoren zijn de kenmerken op basis waarvan wordt ingeschat of er nalevingsrisico's aan een object verbonden zijn. In een selectie-instrument wordt met behulp van deze selectie-indicatoren bepaald of de nalevingsrisico's die aan een object kleven zodanig zijn, dat deze objecten voor een selectie in aanmerking komen. Deze selectie-indicatoren kunnen in de eerste plaats gebaseerd zijn op wet- en regelgeving. Daarnaast kunnen selectie-indicatoren vastgesteld worden op basis van factoren waarvan uit kennis en ervaring blijkt dat die iets zeggen over een nalevingsrisico. Tot slot kunnen selectie-indicatoren ingezet worden om gericht onderzoek te kunnen doen naar patronen in de beschikbare gegevens. De objecten worden in dit geval niet beoordeeld, maar gebruikt om te onderzoeken welke nalevingsrisico's bij objecten met bepaalde kenmerken bestaan.

Selectie-instrumenten worden toegepast op gegevens die vóór de keuze voor beoordeling beschikbaar zijn in een selectieproces. Deze gegevens kunnen afkomstig zijn van de burger die of het bedrijf dat verantwoordelijk is voor het object. Ook kunnen gegevens afkomstig zijn van derde partijen, zoals werkgevers, banken en verzekeraars en bestaan uit contra-informatie. Tot slot kunnen gegevens afkomstig zijn vanuit de organisatie zelf.

In het waarborgenkader wordt tot slot het begrip 'de organisatie' gehanteerd. Daar waar in dit kader **de organisatie** genoemd wordt, wordt hiermee de Belastingdienst bedoeld binnen wiens wettelijke taak de selectie wordt uitgevoerd. Daar waar de organisatie in dit waarborgenkader een normadressaat is, is het aan die organisatie om die norm verder uit te werken of binnen de eigen structuur te beleggen.

Afbakening

De nadere beoordeling van een object door een medewerker en de gegevens die in het kader van deze beoordeling worden verkregen vallen niet onder dit waarborgenkader. Er is dan immers geen sprake meer van een selectie door een selectie-instrument. Dit geldt dus bijvoorbeeld ook voor opsporingsactiviteiten van de FIOD die voortkomen uit een beoordeling.⁴ Ook dienstverlenende systemen blijven buiten beschouwing, als deze systemen geen gebruik maken van selectie-instrumenten om op basis van nalevingsrisico's tot een selectie te komen van objecten die beoordeeld worden.

Toelichting bij de indeling van het waarborgenkader

Het waarborgenkader is ingedeeld naar een aantal deelvragen die gezamenlijk de verantwoordingsvraag vormgeven:

1. Is de organisatie ingericht op een transparante en rechtmatige inzet van selectie-instrumenten?
2. Past het doel van de inzet van het selectie-instrument binnen de taken van de organisatie?
3. Zijn de gegevens geschikt voor het doel van de inzet van het selectie-instrument?
4. Is het gebruik van (een combinatie van) de gegevens toegestaan voor het doel van de inzet van het selectie-instrument?
5. Is de methode geschikt voor het doel van de inzet van het selectie-instrument?
6. Is de methode toegestaan voor het doel van de inzet van het selectie-instrument?
7. Is inzet van het selectie-instrument blijvend in overeenstemming met het doel van de inzet van het selectie-instrument?

Ieder hoofdstuk wordt ingeleid met uitgangspunten en een toelichting. De uitgangspunten geven aan wat de doelstellingen zijn van de in het hoofdstuk opgenomen waarborgen en de toelichting geeft context aan de waarborgen in het hoofdstuk.

⁴ De FIOD is een opsporingsdienst en voert geen risicogericht toezicht uit. De selectieprocessen en het waarborgenkader waarover in dit document wordt gesproken betreft de toezichtstaken van de Belastingdienst, waarbinnen selectie-instrumenten worden ingezet om objecten te selecteren.

1. Is de organisatie ingericht op de transparante en rechtmatige inzet van selectie-instrumenten?

Uitgangspunten

- De organisaties zijn transparant over de inzet van selectie-instrumenten en in staat de rechtmatigheid van die inzet aan te tonen.
- Het is voor burgers en bedrijven duidelijk dat selectie-instrumenten toegepast worden op de objecten waarvoor zij verantwoordelijk zijn.
- De eindverantwoordelijkheid voor een selectie-instrument is op één punt belegd.
- De rollen en verantwoordelijkheden ten aanzien van een selectie-instrument zijn duidelijk.
- Keuzes met betrekking tot selectie-instrumenten worden in een samenwerking tussen collega's gemaakt en worden beoordeeld door ter zake deskundige collega's.

Toelichting

De organisaties moeten zodanig zijn ingericht dat burgers en bedrijven inzicht kunnen krijgen in de wijze waarop de organisaties selectie-instrumenten inzetten. Daarnaast dienen de rollen en verantwoordelijkheden ten aanzien van een selectie-instrument en de rechtmatigheid daarvan duidelijk zijn vastgelegd en de eindverantwoordelijkheid duidelijk zijn belegd. De eindverantwoordelijkheid voor naleving van de waarborgen ligt bij de directeur onder wiens verantwoordelijkheid de selecties worden gebruikt, die met behulp van het selectie-instrument worden gemaakt.

Waarborgen

- 1.1** De organisatie ziet toe op de naleving en invulling van, en het toezicht op dit waarborgenkader en maakt daarvoor eigen beleid voor zover dat nodig is.
 - a** De organisatie kan ervoor kiezen bestaande kaders en activiteiten en bestaand beleid als invulling van waarborgen aan te wijzen. De organisatie stelt vast waar en hoe dit beleid is vastgelegd en op welke punten dit beleid aangepast moet worden, om aan het voorliggende waarborgenkader te kunnen voldoen.
- 1.2** De directeur onder wiens verantwoordelijkheid de selecties worden gebruikt, die gemaakt worden met behulp van het selectie-instrument, wordt aangemerkt als eindverantwoordelijke voor het naleven van de waarborgen uit het voorliggende kader.
 - a** De functie van de eindverantwoordelijke wordt vastgelegd als bedoeld in waarborg 1.13.
- 1.3** Indien meerdere directeuren ten aanzien van het selectie-instrument beantwoorden aan de definitie van 'eindverantwoordelijke' in het voorliggende kader, besluiten deze directeuren onderling welke directeur de eindverantwoordelijke is.

- a Dit besluit wordt vastgelegd als bedoeld in waarborg 1.13.
- 1.4** De eindverantwoordelijke heeft een actueel en volledig overzicht van de selectie-instrumenten die onder zijn (eind)verantwoordelijkheid ingezet worden dan wel ingezet zijn.
- 1.5** Het tot stand brengen van een selectie-instrument, is tenminste een samenwerking binnen een team dat bestaat uit een medewerker die het selectie-instrument realiseert of toeziet op de realisatie (de ontwikkelaar), een medewerker die kennis heeft van het proces waarin het selectie-instrument zal worden ingezet (de uitvoeringsmedewerker) en een medewerker met juridische kennis van het gebruik van gegevens (de jurist).
- a De organisatie kan besluiten dat andere medewerkers met specifieke kennis, vaardigheden of functies óók standaard bij de totstandbrenging van een selectie-instrument worden betrokken.
- 1.6** Het team als bedoeld in waarborg 1.5 bereikt consensus over:
- a Het doel waarvoor het selectie-instrument wordt ingezet;
 - b De keuze voor gegevens die ten behoeve van de realisatie van het selectie-instrument gebruikt worden;
 - c De werking en inrichting van het selectie-instrument; en
 - d De selectie-indicatoren die in het selectie-instrument worden opgenomen.
- 1.6a** Een selectie-instrument wordt niet toegepast op bijzondere persoonsgegevens in de zin van artikel 9 van de AVG (Algemene verordening gegevensbescherming) tenzij voldaan wordt aan een van de voorwaarden uit artikel 9, lid 2, van de AVG.
- 1.7** Het team als bedoeld in waarborg 1.5 beoordeelt bij het ontwerpen van het selectie-instrument of het selectie-instrument waarschijnlijk een hoge impact zal hebben op burgers of bedrijven. Indien hiervan sprake is, wordt dit vastgelegd als bedoeld in waarborg 1.13. De impact van een selectie-instrument is in ieder geval waarschijnlijk hoog als sprake is van één van de volgende factoren:
- a De selectie-indicatoren in het selectie-instrument worden toegepast op persoonsgegevens in de zin van artikel 9 van de AVG, dan wel op gegevens die op grond van staand beleid van de organisatie als gevoelig zijn aangemerkt.
 - b Het selectie-instrument kan een zeer grote groep burgers of bedrijven raken, bijvoorbeeld doordat het selectie-instrument een centrale functie heeft in een massaal proces, zoals de inkomstenheffing of de aanvraag van een toeslag.
 - c De feitelijke inzet van het selectie-instrument kan rechtstreeks leiden tot ingrijpende, materiële gevolgen voor burgers of bedrijven. Bijvoorbeeld doordat de selectie een reëel risico vormt voor de houdbaarheid van goederen, of een burger of een bedrijf door de selectie een lange tijd moet wachten op voor hem of haar noodzakelijke uitbetalingen.
 - d Indien de organisatie om andere dan de bovenstaande factoren van oordeel is dat het selectie-instrument een hoge impact zal hebben op burgers of bedrijven, kan de organisatie deze lijst aanvullen met eigen factoren die indiceren dat een selectie-instrument een hoge impact heeft.

- 1.8** Bij het ontwerpen van het selectie-instrument formuleert het team als bedoeld in waarborg 1.5 criteria, waarmee bepaald kan worden of de selectie door het selectie-instrument voldoet aan het doel van de inzet van het selectie-instrument en in lijn is met de relevante wet- en regelgeving en beleidskaders (de acceptatiecriteria).
- a** Indien een selectie-instrument een hoge impact heeft als bedoeld in waarborg 1.7, worden de acceptatiecriteria aan de eindverantwoordelijke voorgelegd voor een schriftelijk akkoord.
 - b** De acceptatiecriteria worden vastgelegd als bedoeld in waarborg 1.13.
- 1.9** De ontwikkelaar zorgt ervoor dat (technische) kennis over het selectie-instrument in voldoende mate wordt overgedragen aan de eindverantwoordelijke.
- a** Deze kennisoverdracht dient in ieder geval zodanig te zijn, dat de eindverantwoordelijke kan voldoen aan het voorliggende waarborgenkader.
- 1.10** De kennisoverdracht als bedoeld in waarborg 1.9 heeft in ieder geval betrekking op de navolgende aspecten. Deze aspecten dienen tevens vastgelegd te worden als bedoeld in waarborg 1.13.
- a** Hoe het selectie-instrument op hoofdlijnen werkt;
 - b** Op grond van welke wettelijke grondslag gegevens worden gebruikt voor de realisatie en de inzet van het selectie-instrument.
 - c** Op welke gegevens het selectie-instrument wordt toegepast;
 - d** Op basis van welke technieken het selectie-instrument werkt, bijvoorbeeld beslisbomen, eenvoudige regels, regressie, of *machine learning*; en
 - e** Welke deskundigheid bij de realisering van het selectie-instrument is betrokken.
- 1.11** De aard en inhoud van de selectie-indicatoren van het selectie-instrument zijn bekend bij de eindverantwoordelijke en/of zijn of haar medewerkers.
- a** Deze informatie kan opgevraagd worden bij (medewerkers van) de eindverantwoordelijke, door medewerkers voor wie die deze informatie noodzakelijk is voor de goede uitoefening van hun taken. Voorbeelden van dergelijke taken zijn de politieke of bestuurlijke verantwoording, of het uitvoeren van kwaliteitscontroles.
- 1.12** Als er reeds voor de realisatie van het selectie-instrument een GEB/DPIA is opgesteld voor het (verwerkings)proces waarbinnen het selectie-instrument ingezet wordt, wordt deze GEB/DPIA geactualiseerd in het licht van de inzet van het selectie-instrument binnen dat proces.
- 1.13** Het team als bedoeld in waarborg 1.5 draagt er zorg voor dat de informatie en afwegingen uit de volgende waarborgen gezamenlijk worden vastgelegd op een eenduidige en gemakkelijk raadpleegbare wijze. Het gaat hierbij ten minste om de vastlegging in het kader van:
- a** Hoofdstuk 1: de waarborgen 1.2, 1.3 (indien van toepassing), 1.7 (indien van toepassing), 1.8, 1.10, 1.15 en 1.19 (indien van toepassing) en 1.21 (indien van toepassing).
 - b** Hoofdstuk 2: de waarborgen 2.1, 2.2, 2.4 en 2.5.

- c Hoofdstuk 3: de waarborgen 3.1, 3.2, 3.3 (indien van toepassing) en 3.4, 3.5 (indien van toepassing), 3.6 (indien van toepassing).
 - d Hoofdstuk 4: de waarborgen 4.1, 4.2, 4.3 (indien van toepassing), 4.4, 4.5 en 4.6.
 - e Hoofdstuk 5: de waarborgen 5.1 (indien van toepassing), 5.3 (indien van toepassing), 5.4 (indien van toepassing), 5.5 (indien van toepassing), 5.6 (indien van toepassing).
 - f Hoofdstuk 6: de waarborgen 6.2, 6.3, 6.4 en 6.5.
 - g Ten aanzien van hoofdstuk 7 wordt door of namens de eindverantwoordelijke de toepassing van de volgende waarborgen vastgelegd: de waarborgen 7.4 (indien van toepassing), 7.6 (indien van toepassing), 7.8 en 7.9 (indien van toepassing).
- 1.14** Voordat het selectie-instrument wordt ingezet, wordt de vastlegging als bedoeld in waarborg 1.13 voorgelegd aan een ter zake deskundige medewerker, voor een onafhankelijk oordeel. Voor zover op grond van hoofdstuk 7 informatie of afwegingen vastgelegd moeten worden, hoeft dit tijdens de beoordeling nog niet in de vastlegging te staan. Tijdens de beoordeling wordt vastgesteld of de vastlegging van voldoende kwaliteit is zodat hierover verantwoording kan worden afgelegd.
- a Indien het selectie-instrument waarschijnlijk een hoge impact heeft zoals bedoeld in waarborg 1.7, wordt de beoordeling uitgevoerd door een medewerker met juridische en/of ethische kennis van het gebruik van data, alsmede door een medewerker met kennis van systeeminrichtingen. Dit kunnen bijvoorbeeld (privacy)juristen, datacoördinatoren, security specialisten, of architecten zijn.
 - b Het team als bedoeld in waarborg 1.5 herzielt de vastlegging als bedoeld in waarborg 1.13 en het ontwerp van het selectie-instrument op basis van de beoordeling. Vervolgens leveren zij deze vastlegging aan bij (medewerkers van) de eindverantwoordelijke.
- 1.15** De eindverantwoordelijke besluit op basis van de herziene vastlegging als bedoeld in waarborg 1.14 of het selectie-instrument ingezet wordt.
- a De eindverantwoordelijke stelt tevens de termijn vast gedurende welke een selectie-instrument wordt ingezet, tenzij binnen de organisatie beleid is vastgesteld over een dergelijke termijn. Tijdens de inzet van het selectie-instrument kan de eindverantwoordelijke tevens besluiten over de verlenging van de inzet van het selectie-instrument.
 - b Daarnaast kan de eindverantwoordelijke tijdens de inzet van het selectie-instrument besluiten om deze inzet te beëindigen.
 - c Deze besluiten en de overwegingen op basis waarvan zij genomen worden, worden vastgelegd als bedoeld in waarborg 1.13.
- 1.16** Bij het nemen van een besluit als bedoeld in waarborg 1.15, maakt de eindverantwoordelijke een morele en ethische afweging over de inzet van het selectie-instrument. De eindverantwoordelijke legt deze afweging vast bij het nemen van een besluit.
- 1.17** De eindverantwoordelijke draagt er zorg voor dat de (herziene) vastlegging als bedoeld in waarborg 1.14 op een gestructureerde, eenduidige en makkelijk opvraagbare wijze wordt bewaard binnen zijn of haar onderdeel.

- a De organisatie kan besluiten om, in afwijking van het bovenstaande, een organisatie-brede voorziening in te richten voor het bewaren van de (herziene) vastlegging als bedoeld in waarborg 1.14. Als een dergelijke voorziening is ingericht, wordt door de organisatie overwogen om deze voorziening vrij toegankelijk te maken voor medewerkers, zodat de overwegingen in het document vrij raadpleegbaar zijn door medewerkers van de organisatie.

- 1.18** De organisatie publiceert een openbare verklaring, waarmee zij burgers en bedrijven op de hoogte brengt over de inzet van selectie-instrumenten. Een dergelijke verklaring kan bijvoorbeeld opgenomen worden in de privacyverklaring als bedoeld in de AVG.
 - a In de verklaring wordt informatie opgenomen over waarom selectie-instrumenten worden ingezet en welk beleid hieraan ten grondslag ligt.
 - b Tevens wordt in de openbare verklaring op hoofdlijnen aangegeven hoe het selectieproces verloopt en op welke (soorten van) gegevens selectie-instrumenten worden toegepast.
 - c Ook wordt in de openbare verklaring informatie opgenomen over de wijze waarop burgers en bedrijven vragen kunnen stellen als bedoeld in waarborg 1.21.

- 1.19** De organisatie maakt de onderwerpen van de (selectie)processen waarin selectie-instrumenten worden ingezet openbaar. Deze informatie kan bijvoorbeeld opgenomen worden in het verwerkingenregister als bedoeld in de AVG.
 - a Indien het publiceren van deze informatie in een specifiek geval zwaarwegende risico's oplevert voor de uitvoering van de wettelijke taak, kan de eindverantwoordelijke besluiten om af te zien van het publiceren van die informatie. Dit besluit wordt gemotiveerd en vastgelegd als bedoeld in waarborg 1.13.

- 1.20** Het is voor burgers en bedrijven duidelijk dat gegevens die zij indienen, al dan niet in combinatie met informatie van derden, gebruikt kunnen worden in selectie-instrumenten. Daarbij kan gewezen worden op de openbare verklaring als bedoeld in waarborg 1.18.
 - a Indien van toepassing is het voor burgers en bedrijven tevens duidelijk dat informatie van derden gebruikt kan worden, om door middel van selectie-instrumenten te bepalen of de objecten van burgers en bedrijven geselecteerd worden.

- 1.21** De organisatie is in staat om de selectie van zijn/haar object op hoofdlijnen toe te lichten aan een burger of bedrijf, indien hierom wordt gevraagd.
 - a De organisatie bepaalt op welke wijze en bij welke (groepen) medewerkers een burger of bedrijf vragen over de selectie van zijn/haar object kan stellen en treft hiervoor de nodige maatregelen.
 - b Met hoofdlijnen wordt in deze waarborg bedoeld: de gegevensset waarop het selectie-instrument wordt toegepast om te bepalen dat het object voor een nadere beoordeling in aanmerking komt en de onderwerpen waarop deze gegevens door de selectie-indicatoren beoordeeld (kunnen) worden.
 - c Tevens wordt, voor zover dat mogelijk is, toegelicht om welke redenen het object van de vragende burger of bedrijf is geselecteerd.

- d** Als er in de selectie gebruik is gemaakt van informatie die niet van de burger of het bedrijf zelf afkomstig is, wordt tevens aangegeven dat er gebruik is gemaakt van derdeninformatie. Een dergelijke vermelding blijft achterwege als de veiligheid van derden hierdoor in het gedrang komt.
- e** De toelichting hoeft geen informatie te bevatten, die door openbaarmaking kan leiden tot concrete en reële risico's voor de uitvoering van de taken van de organisatie. Bijvoorbeeld wanneer het delen van grenswaarden uit een selectie-indicator er vermoedelijk toe leidt dat burgers en bedrijven op een oneigenlijke wijze anticiperen op een selectie.
- f** Daar waar het geven van toelichtingen als bedoeld in deze waarborg zwaarwegende risico's oplevert voor de uitvoering van de wettelijke taak, kan de eindverantwoordelijke besluiten om af te zien van het geven van een toelichting op de werking van het selectie-instrument. Voordat de eindverantwoordelijke dit besluit neemt, maakt hij of zij een belangenafweging tussen het belang van de organisatie, het belang van de burger en het belang van transparant zijn. Het besluit en de belangenafweging worden onderbouwd en vastgelegd als bedoeld in waarborg 1.13.

2. Past het doel van de inzet van het selectie-instrument binnen de taken van de organisatie?

Uitgangspunten

- Van ieder selectie-instrument is helder wat het doel is waarvoor het wordt gerealiseerd en ingezet.
- Het doel van de inzet van het selectie-instrument vindt een basis in de wettelijke taken van de organisatie.
- De inrichting en werking van het selectie-instrument en de gegevens die in het kader van het selectie instrument worden gebruikt, vloeien logisch voort uit het doel van de inzet van het selectie-instrument.
- Het doel dat met de inzet van het selectie-instrument wordt nagestreefd staat in een evenredige verhouding tot de (impact op) de rechten en vrijheden van burgers en bedrijven.
- Het is duidelijk hoe de uitkomsten van een selectie-instrument gebruikt worden door de organisatie. Als een beoordeling van een object negatieve gevolgen kan hebben voor burgers en bedrijven, dient sprake te zijn van tussenkomst door een medewerker.

Toelichting

Omdat de toepassing van een selectie-instrument een impact heeft op groepen burgers en bedrijven, dient dit een duidelijke wettelijke taak te dienen en rechtmatig te zijn. Al voordat een selectie-instrument wordt gerealiseerd, moet helder zijn welke doelen met de inzet daarvan worden nagestreefd en hoe deze doelen passen binnen de wettelijke taken van de organisaties. Daarnaast dient het doel dat met de inzet van het selectie-instrument wordt nagestreefd in een evenredige verhouding te staan tot de impact die dat gebruik kan hebben de rechten en vrijheden van burgers en bedrijven. De keuzes die gemaakt worden ten aanzien van de inrichting en werking van het selectie-instrument en de gegevens waarop het selectie instrument wordt toegepast, dienen logisch voort te vloeien uit de vastgestelde doelstelling.

Waarborgen

- 2.1** Voordat een selectie-instrument wordt gerealiseerd, wordt door het team als bedoeld in waarborg 1.5 een helder, concreet en eenduidig doel (of doelen) vastgesteld dat met de inzet van het selectie instrument zal worden nagestreefd.
- a** Met het vastgelegde doel wordt ten minste duidelijk voor welk selectieproces het selectie- instrument ingezet wordt, of de inzet eenmalig, meermaals of structureel is en wat de verwachte bijdrage is van het selectie-instrument aan het geformuleerde doel.
 - b** Bij het vastleggen van het doel, wordt tevens bepaald binnen welke (deel)populatie het selectie-instrument objecten zal selecteren.
 - c** Bij de vaststelling van het beoogde doel wordt afgewogen of dit doel in een evenredige verhouding staat tot de impact die de inzet van het selectie-instrument heeft op burgers en bedrijven.

- d** Indien het selectie-instrument een hoge impact heeft, als bedoeld in waarborg 1.7, wordt het doel door de eindverantwoordelijke geaccordeerd voordat het selectie-instrument gerealiseerd wordt.
 - e** De informatie die op basis van deze waarborg wordt opgesteld, wordt vastgelegd als bedoeld in waarborg 1.13.
- 2.2** Het doel zoals bedoeld in waarborg 2.1 geeft invulling aan en vloeit voort uit de wettelijke taken van de organisaties.
- a** Deze wettelijke taak wordt vermeld in de vastlegging als bedoeld in waarborg 1.13.
- 2.3** Het doel als bedoeld in waarborg 2.1 is zodanig concreet en eenduidig, dat toetsbaar is of de inrichting en werking van het selectie-instrument en de gegevens waarop het selectie-instrument wordt toegepast voortvloeien uit het doel en geschikt zijn om het doel van het selectie-instrument na te streven.
- a** Het is toetsbaar tijdens en na de inzet van het selectie-instrument, of het doel van het selectie-instrument kan worden nagestreefd met de inzet van het selectie-instrument.
- 2.4** De uitkomsten van het selectie-instrument worden enkel gebruikt ten behoeve van het doel dat is vastgesteld in waarborg 2.1.
- a** Indien de behoeften ten aanzien van de inzet van het selectie-instrument veranderen, wordt het doel conform de bepalingen uit de waarborgen 2.1, 2.2 en 2.3 aangepast voordat de inzet van het selectie-instrument wordt gewijzigd. Deze afwegingen worden vastgelegd als bedoeld in waarborg 1.13.
- 2.5** Bij het vaststellen van het doel als bedoeld in waarborg 2.1 wordt tevens door het team als bedoeld in waarborg 1.5 vastgesteld hoe de uitkomst van het selectie-instrument gebruikt worden om tot een selectie te komen. Tevens wordt vastgesteld met welke (groepen van) medewerkers de uitkomsten gedeeld zullen worden en hoe de uitkomsten van het selectie-instrument vastgelegd worden. Indien de beoordeling van een object negatieve gevolgen kan hebben voor burgers of bedrijven, dient er sprake te zijn van tussenkomst door een medewerker.
- a** Het beoogde gebruik van de uitkomsten van het selectie-instrument vloeit logisch voort uit het doel dat met de inzet van het selectie-instrument wordt nagestreefd.
 - b** Het verloop van het selectieproces na de inzet van het selectie-instrument wordt vastgelegd. Indien na de inzet van het selectie-instrument standaard andere selectie-instrumenten ingezet (zullen) worden, wordt dit duidelijk omschreven. Een voorbeeld hiervan is het doorselecteren met een ander selectie-instrument.
 - c** De afwegingen die op grond van deze waarborg worden gemaakt, worden vastgelegd als bedoeld in waarborg 1.13.

3. Zijn de gegevens geschikt voor het doel van de inzet van het selectie-instrument?

Uitgangspunten

- Onderzoeks-, trainings- of testgegevens die bij de realisatie van een selectie-instrument worden gebruikt zijn representatief voor de (deel)populatie waaruit het selectie-instrument de objecten selecteert voor beoordeling.
- De gegevens waarop een selectie-instrument wordt toegepast, worden op een zodanige wijze verwerkt dat zij tot een valide selectie door het selectie-instrument kunnen leiden.
- De gegevens waarop een selectie-instrument wordt toegepast, zijn voldoende actueel en van voldoende kwaliteit om tot een valide selectie door het selectie-instrument te kunnen leiden.
- De herkomst van de gegevens waarop een selectie-instrument wordt toegepast is herleidbaar.

Toelichting

In het kader van selectie-instrumenten worden gegevens op verschillende manieren verwerkt. Allereerst worden bij de totstandkoming van een selectie-instrument gegevens gebruikt. Bijvoorbeeld om, door middel van data-analyse, tot een model te komen dat onderdeel uit kan maken van een selectie-instrument. Ten tweede worden bij de inzet van selectie-instrumenten gegevens verwerkt. Het selectie-instrument selecteert immers door aan het object ontleende of verbonden gegevens te analyseren. Deze gegevens kunnen uit de objecten zelf worden gehaald, maar ook andere bronnen. Voorbeelden zijn van banken of werkgevers verkregen (contra)informatie.

Er wordt alleen gebruik gemaakt van gegevens die daadwerkelijk geschikt zijn om het doel na te streven waarvoor het selectie-instrument wordt ingezet. Deze geschiktheid ziet op drie aspecten. In de eerste plaats of de gegevens zelf geschikt zijn om door middel van het selectie-instrument gebruikt te kunnen worden. Zijn de gegevens bijvoorbeeld voldoende actueel? In de tweede plaats gaat het hierbij om de vraag of de wijze waarop de gegevens verwerkt worden passend is. In de derde plaats gaat het om de representativiteit van de gegevens gelet op de doelstelling van het onderzoek.

Daarbij kan het voorkomen dat de populatie waaruit het selectie-instrument de objecten selecteert een kleiner onderdeel is van de totale populatie waarop het selectie-instrument wordt toegepast. Een selectie-instrument wordt bijvoorbeeld toegepast op alle burgers die een aangifte inkomstenheffing indienen, maar wordt specifiek ingezet voor het toezicht op bepaalde aftrekposten. In dat geval moeten de onderzoeks-, trainings- en testgegevens representatief zijn voor de (deel)populatie die dergelijke aftrekposten opvoert in aangiften inkomstenheffing.

Waarborgen

- 3.1** Bij het ontwerpen van het selectie-instrument bepaalt het team als bedoeld in waarborg 1.5 welke gegevens gebruikt zullen worden voor de realisatie van het selectie-instrument en op welke gegevens het selectie-instrument toegepast zal worden tijdens de inzet.

- a Een omschrijving van de gegevens waarop het selectie-instrument toegepast zal worden, wordt vastgelegd als bedoeld in waarborg 1.13.
- 3.2** Het team als bedoeld in waarborg 1.5 motiveert waarom de gegevensset waarop het selectie-instrument wordt toegepast geschikt is om het vastgestelde doel voor de inzet van het selectie-instrument na te streven.
- a Als de gegevens verkregen zijn op basis van een hiertoe strekkende wettelijke verplichting die op een derde rust, wordt tevens beoordeeld of gebruik van de gegevens voor dat doel verenigbaar is met die wettelijke plicht.
 - b Deze motivatie wordt vastgelegd als bedoeld in waarborg 1.13.
- 3.3** Het team als bedoeld in waarborg 1.5 stelt tijdens de realisatie van het selectie-instrument vast uit welke gegevensbron(nen) de gegevens zullen komen waarop het selectie-instrument wordt toegepast. Tevens wordt vastgesteld via welke processen en systemen de gegevens worden aangeboden aan het selectie-instrument.
- a Indien de gegevens waarop het selectie-instrument wordt toegepast afkomstig zijn uit diverse gegevensbronnen of processen, worden de gegevensverzamelingen (datasets) tijdens de realisatie van het selectie-instrument met elkaar vergeleken. Eventuele verschillen tussen de datasets en eventuele bewerkingen op de datasets, worden vastgelegd.
 - b De informatie die op basis van deze waarborg wordt vastgesteld over de gegevensbronnen, wordt vastgelegd als bedoeld in waarborg 1.13.
- 3.4** Het team als bedoeld in waarborg 1.5 stelt vast of de gegevens waarop het selectie-instrument wordt toegepast tot valide uitkomsten kunnen leiden. Deze beoordeling vindt tijdens de realisering van het instrument plaats. Hierbij beoordeelt het team of de gegevens voldoende representatief, juist, volledig en actueel zijn, om tot valide uitkomsten te kunnen leiden.
- a Indien er processen zijn die de representativiteit, juistheid, volledigheid en actualiteit van de gegevens kunnen beïnvloeden, wordt dit door het team beschreven. Een voorbeeld van zo'n proces is het proces waarmee de gegevens uit de gegevensbron bij het selectie-instrument worden aangeleverd.
 - b Voor het vaststellen van de representativiteit, juistheid, volledigheid en actualiteit van de gegevens, overweegt het team om gebruik te maken van onderzoeks-, (her)trainings- en testgegevens en om gebruik te maken van een steekproef.
 - c Deze beoordeling wordt vastgelegd als bedoeld in waarborg 1.13. Tevens wordt het vastgelegd als er gebruik is gemaakt van onderzoeks-, (her)trainings- en testgegevens.
- 3.5** Indien er tijdens de realisatie van het selectie-instrument twijfel bestaat of ontstaat over de representativiteit, juistheid, volledigheid en actualiteit van de te gebruiken gegevens, worden maatregelen genomen om inzicht te krijgen in de representativiteit, juistheid, volledigheid en actualiteit van de gegevens en de factoren die dit kunnen beïnvloeden. Een voorbeeld van zo'n maatregel is het uitvoeren van een steekproef.
- a Als dergelijke maatregelen genomen zijn, worden deze vastgelegd als bedoeld in waarborg 1.13.

- 3.6** Indien de (samenstelling van de) gegevens waarop het selectie-instrument wordt toegepast aangepast wordt tijdens de inzet van het selectie-instrument, zorgt de eindverantwoordelijke ervoor dat dit wordt vastgelegd als bedoeld in waarborg 1.13. Daarbij wordt tevens de reden voor de aanpassing vastgelegd.
- a** Tevens zorgt de eindverantwoordelijke ervoor dat getoetst wordt of de toepassing van het selectie instrument op de nieuwe of aanvullende gegevens in lijn is met het doel voor de inzet van het selectie-instrument als bedoeld in waarborg 2.1. Daarnaast toetst de eindverantwoordelijke of met het gebruik van deze gegevens wordt voldaan aan de waarborgen uit de hoofdstukken 3 en 4 van het voorliggende kader.

4. Is het gebruik van de gegevens toegestaan voor het doel van het de inzet van het selectie-instrument?

Uitgangspunten

- Gegevens worden alleen binnen de relevante wettelijke kaders (zoals de belasting-, wetgeving, de AVG en BIO) in het kader van het selectie-instrument gebruikt.
- Gegevens waarop een selectie-instrument wordt toegepast, zijn geschikt gelet op het doel dat met de inzet van het selectie-instrument wordt nagestreefd.
- De toepassing van het selectie-instrument op de gegevens is evenredig.
- Het selectie-instrument wordt op niet meer gegevens over burgers toegepast dan noodzakelijk is om het doel van het selectie-instrument na te streven.
- Gegevensverzamelingen waarop een selectie-instrument wordt toegepast of voor de realisering van het selectie-instrument zijn gebruikt, zijn vrij van aantoonbare discriminatie, of anderszins van aantoonbaar ongerechtvaardigd onderscheid.
- De organisatie heeft inzicht in de risico's die verbonden zijn aan de toepassing van het selectie-instrument op gegevens.

Toelichting

Als gegevens geschikt zijn om in het kader van het selectie-instrument gebruikt te worden (voor de realisatie of tijdens de inzet), moet beoordeeld worden of het gebruik van deze gegevens is toegestaan. Wet- en regelgeving bevatten op dit punt diverse normen, die nageleefd moeten worden. Daarbij zijn sommige normen relatief eenduidig van aard, zoals de eis dat er sprake moet zijn van een wettelijke grondslag voor het gebruik van persoonsgegevens. Andere normen moeten aan de hand van de omstandigheden van het geval worden beoordeeld. Hierbij kan gedacht worden aan de beoordeling van de evenredigheid, of de noodzaak van het gebruik van de gegevens. De afwegingen die daarbij gemaakt worden moeten goed worden gemotiveerd en vastgelegd.

Waarborgen

- 4.1** Voorafgaand aan de toepassing van het selectie-instrument op de gegevens, wordt door het team als bedoeld in waarborg 1.5 afgewogen of deze toepassing in een evenredige verhouding staat tot de impact daarvan op de rechten en belangen van burgers en bedrijven.
 - a** Deze afweging wordt vastgelegd als bedoeld in waarborg 1.13.
- 4.2** Bij de realisatie en het gebruik van het selectie-instrument worden enkel persoonsgegevens (gegevens die herleidbaar zijn naar natuurlijke personen) gebruikt, indien dat noodzakelijk is om het doel na te streven waarvoor het selectie-instrument wordt ingezet.

- a De noodzakelijkheid wordt door het team als bedoeld in waarborg 1.5 onderbouwd en vastgelegd als bedoeld in waarborg 1.13.
- 4.3** Daar waar het selectie-instrument wordt toegepast op persoonsgegevens, wordt door het team als bedoeld in waarborg 1.5 gecontroleerd of er sprake is van bijzondere persoonsgegevens in de zin van artikel 9 van de AVG. Indien dat het geval is, wordt dit vastgelegd als bedoeld in waarborg 1.13.
- 4.4** Er dient voorkomen te worden dat de gegevens die voor de realisering van het selectie-instrument worden gebruikt, of waarop het selectie-instrument wordt toegepast, leiden tot een niet redelijkerwijs en objectief te rechtvaardigen onderscheid tussen groepen van burgers en bedrijven. Hiertoe wordt door het team als bedoeld in waarborg 1.5 in ieder geval het navolgende beoordeeld. De beoordeling vindt plaats voordat het selectie-instrument ingezet wordt.
- a Zijn de te gebruiken gegevens en de onderzoeks-, (her)training-, of testgegevens voldoende representatief, gelet op het doel dat met de inzet van het selectie-instrument wordt nagestreefd?
 - b Is er sprake van een significante over- of ondervertegenwoordiging van specifieke (sub)populaties in de gegevens? Zo ja: volgt logischerwijs uit het doel van de inzet van het selectie-instrument dat deze (sub)populaties over- of ondervertegenwoordigd zijn?
 - c Deze beoordeling wordt vastgelegd als bedoeld in waarborg 1.13.
- 4.5** Indien er persoonsgegevens worden gebruikt voor de realisatie en de inzet van het selectie instrument, wordt door het team als bedoeld in waarborg 1.5 beoordeeld of de combinatie of aggregaties van gegevens kan leiden tot een (onbedoeld) onderscheid tussen burgers (zogenaamde *proxies*).
- a Indien (risico's op) concrete vertekeningen en/of *proxies* in de gegevens worden vermoed, wordt hier nader onderzoek naar gedaan dat gericht is op het ongedaan maken hiervan. Dit onderzoek kan bijvoorbeeld plaatsvinden, door in een test de uitkomsten van een selectie-instrument te vergelijken met controlegegevens.
 - b In de vastlegging als bedoeld in waarborg 1.13 wordt vastgelegd welke concrete (risico's op) *proxies* zijn vastgesteld.
- 4.6** Voordat het selectie-instrument gerealiseerd is, worden de risico's voor het de toepassing van het selectie-instrument op gegevens geïnventariseerd en van beheersmaatregelen voorzien door het team als bedoeld in waarborg 1.5. De inventarisatie van de risico's ziet ten minste op de volgende potentiële risico's:
- a Kan de toepassing van het selectie-instrument op de gegevens een onevenredige impact hebben op de rechten en belangen van burgers en bedrijven? Bijvoorbeeld een onevenredige inbreuk op de persoonlijke levenssfeer van burgers?
 - b Zijn er gebreken in de representativiteit, juistheid, volledigheid en actualiteit van de gegevens die ten behoeve van het selectie-instrument worden gebruikt?
 - c Leidt het gebruik van de gegevens ten behoeve van het selectie-instrument tot een onbedoeld en/of ongerechtvaardigd onderscheid? Bijvoorbeeld door de aanwezigheid van *proxies*?

- d** De geïnventariseerde risico's en de vastgestelde beheersmaatregelen worden vastgelegd als bedoeld in waarborg 1.13.

5. Is de methode geschikt voor het doel van de inzet van het selectie-instrument?

Uitgangspunten

- De organisaties zetten enkel selectie-instrumenten in waarvan de werking uitlegbaar en te volgen is.
- De inzet van het selectie-instrument leidt tot voldoende accurate en betrouwbare uitkomsten.
- Als er meerdere opties beschikbaar zijn om het doel van de inzet van het selectie-instrument na te streven, wordt in beginsel gekozen voor de optie die het best uitlegbaar en te volgen is.
- Als een selectie-instrument op basis van statistische technieken of *machine learning*-technieken werkt, wordt gemotiveerd op welke wijze de werking van dat selectie-instrument uitlegbaar en te volgen is.

Toelichting

De werking en de inrichting van het selectie-instrument moet voldoende betrouwbaar zijn om het nagestreefde doel aantoonbaar te kunnen bereiken door het maken van valide selecties. Dit moet tevens kunnen worden onderbouwd. Uitlegbaarheid en de volgbaarheid van het selectie-instrument zijn daarvoor van belang, zodat kan worden vastgesteld dat inrichting en werking van een selectie-instrument logisch volgt uit het doel waarvoor het selectie-instrument wordt ingezet. Daarbij wordt er alleen gebruik gemaakt van complexe technologie, als dat een duidelijke meerwaarde heeft gelet op het doel waarvoor het selectie-instrument wordt ingezet.

Waarborgen

- 5.1** De organisatie zet enkel selectie-instrumenten in, waarvan de uitkomsten voldoende accuraat en betrouwbaar zijn.
- a** Tijdens de realisatie van het selectie-instrument, onderzoekt het team als bedoeld in waarborg 1.5 hoe accuraat en betrouwbaar de uitkomsten van een selectie-instrument zullen zijn. Hierbij overweegt het team om gebruik te maken van onderzoeks-, (her)trainings- of testgegevens.
 - b** Als het selectie-instrument waarschijnlijk een hoge impact heeft, als bedoeld in waarborg 1.7, wordt gebruik gemaakt van onderzoeks-, (her)trainings-, of testgegevens om de accuraatheid en betrouwbaarheid van de uitkomsten van het selectie-instrument te onderzoeken. Indien dit niet mogelijk is, bijvoorbeeld vanwege wet- of regelgeving of de afwezigheid van bruikbare gegevens, wordt dit door het team als bedoeld in waarborg 1.5 vastgelegd als bedoeld in waarborg 1.13.
 - c** Indien gebruik wordt gemaakt van onderzoeks-, (her)trainings- en testgegevens, wordt dit vastgelegd als bedoeld in waarborg 1.13.
- 5.2** De organisaties zetten enkel selectie-instrumenten in, waarvan de werking uitlegbaar en te volgen is. De werking van het selectie-instrument is uitlegbaar en te volgen, ten behoeve van de volgende aandachtspunten:

- a Om te kunnen controleren of de werking van het selectie-instrument in overeenstemming is met het doel dat met de inzet van het selectie-instrument wordt nagestreefd.
- b Om inzicht te kunnen geven in de gemaakte selecties, indien de werkzaamheden van de organisaties daarom vragen.
- c Om verantwoording te kunnen afleggen aan burgers, bedrijven, de maatschappij, de rechtspraak en de politiek.

5.3 Als er meerdere opties met betrekking tot de werking en de inrichting van het selectie-instrument worden overwogen, betreft het team als bedoeld in waarborg 1.5 de volgende factoren bij de keuze voor één van de verschillende opties:

- a Welke optie is het best uitlegbaar en te volgen?
- b Welke optie heeft de meest beperkte impact op de rechten en belangen van burgers en bedrijven? Bijvoorbeeld het recht op privacy van burgers.
- c De afweging om te kiezen voor één van de verschillende opties worden vastgelegd als bedoeld in waarborg 1.13.

5.4 Bij de realisering van het selectie-instrument kan door het team als bedoeld in waarborg 1.5 of door de eindverantwoordelijke worden besloten om externe stakeholders te betrekken, zoals burgers, bedrijven, maatschappelijke organisaties en belangenorganisaties. Deze externe stakeholders kunnen om een advies worden gevraagd over de werking en inrichting van het selectie-instrument.

- a De bijdrage van de externe stakeholders wordt op een zodanige wijze vastgelegd, dat deze kennis kan worden overgedragen aan interne medewerkers.
- b Op verzoek van de externe stakeholders, zoals burgers, kan hun bijdrage geanonimiseerd worden verwerkt om de legitieme belangen van de stakeholders te beschermen.
- c Indien externe stakeholders bij de realisering van het selectie-instrument zijn betrokken, wordt dit vastgelegd als bedoeld in waarborg 1.13.

5.5 Indien een selectie-instrument op basis van statistische technieken of *machine learning*- technieken werkt, wordt de uitlegbaarheid en de volgbaarheid van het selectie-instrument door het team als bedoeld in waarborg 1.5 gewaarborgd. Hiervoor kunnen bijvoorbeeld *Explainable AI (XAI)* technieken worden gebruikt, waarmee de selectie-instrument die gebruik maken van *machine learning* uitlegbaar gemaakt kunnen worden.

- a Als gewerkt wordt met een *machine learning* techniek die gebruik maakt van hyperparameters, worden de keuzen voor de waarden van hyperparameters gemotiveerd ten behoeve van de navolgbaarheid van het selectie-instrument. Een hyperparameter is een waarde die gekozen wordt voordat het leerproces van een selectie-instrument op basis van *machine learning* begint.
- b Het team motiveert welke voorzorgmaatregelen zijn genomen om te voorkomen dat historische gegevens zijn gebruikt bij de realisatie van het selectie-instrument, waarvan duidelijk is dat deze historische gegevens niet voorkomen in de gegevens waarop het selectie-instrument zal worden toegepast (zgn. *data leakage* of *target leakage*).

- c Het team toont met een gegevensverzameling die niet bij de realisatie van het selectie-instrument is gebruikt (*holdout dataset*) aan dat de selecties die gemaakt worden door het selectie-instrument valide zijn en het gestelde doel als bedoeld in waarborg 2.1 naar verwachting nagestreefd kan worden.
 - d Het team motiveert de betrouwbaarheid en sensitiviteit van het selectie-instrument met een bij de gebruikte techniek passende methode (bijvoorbeeld methodes gebaseerd op *cross-validation* en passende stress tests gericht op de detectie van *underspecification*).
 - e Indien een organisatie gebruik maakt van *machine learning*-technieken, stelt de organisatie criteria op om de betrouwbaarheid en de sensitiviteit van selectie-instrumenten die werken op basis van dergelijke technieken te meten.
 - f Indien het selectie-instrument gebruik maakt van *machine learning*-technieken, worden de informatie en afwegingen uit deze waarborg vastgelegd als bedoeld in waarborg 1.13.
- 5.6** Indien de werking of inrichting van het selectie-instrument worden aangepast tijdens de inzet van het selectie-instrument, zorgt de eindverantwoordelijke ervoor dat dit wordt vastgelegd als bedoeld in waarborg 1.13. Daarbij wordt tevens de reden voor de aanpassing vastgelegd.
- a Tevens zorgt de eindverantwoordelijke ervoor dat de aanpassingen in de werking en inrichting van het selectie-instrument worden getoetst aan het doel als bedoeld in waarborg 2.1 en aan de waarborgen uit de hoofdstukken 5 en 6 van het voorliggende kader.

6. Is de methode toegestaan voor het doel van de inzet van het selectie-instrument?

Uitgangspunten

- De werking en de inrichting van het selectie-instrument passen bij het doel dat met de inzet van het selectie-instrument wordt nagestreefd en bij de wettelijke taken van de organisaties.
- De inzet van het selectie-instrument is evenredig gelet op de impact van het selectie-instrument op de rechten en belangen van burgers en bedrijven en heeft geen grotere impact dan nodig is om het doel van het selectie-instrument na te streven.
- De inzet van het selectie-instrument is noodzakelijk om het doel met de inzet van het selectie-instrument wordt gebruikt na te kunnen streven.
- Het onderscheid dat een selectie-instrument tussen groepen burgers en bedrijven maakt is objectief en redelijkerwijs te rechtvaardigen. Burgers en bedrijven, die gelet op het doel van de inzet van het selectie instrument in vergelijkbare omstandigheden verkeren, hebben een vergelijkbare kans om geselecteerd te worden.
- De inzet van het selectie-instrument mag in individuele gevallen niet tot onrechtvaardige gevolgen leiden. Risico's op dergelijke gevolgen moeten door middel van interventies voorkomen kunnen worden, of zoveel mogelijk hersteld kunnen worden.

Toelichting

In dit hoofdstuk gaat het met name om de vraag of de wijze waarop het selectie-instrument op gegevens over objecten wordt toegepast is toegestaan. Dit vraagstuk wordt in de eerste plaats beoordeeld langs de lijnen van doelbinding, noodzakelijkheid, evenredigheid en subsidiariteit. Daarnaast moet het onderscheid dat het selectie-instrument tussen groepen van burgers en bedrijven maakt objectief en redelijkerwijs te rechtvaardigen zijn. Burgers en bedrijven die, gelet op het doel van de inzet van het selectie-instrument in gelijke omstandigheden verkeren moeten een vergelijkbare kans hebben om geselecteerd te worden.

Daarbij kan het voorkomen dat de inzet van een selectie-instrument directe gevolgen voor burgers of bedrijven heeft. Een voorbeeld hiervan is het gevolg dat burgers en bedrijven, waarvan de objecten door het selectie-instrument geselecteerd zijn, pas later een uitbetaling of de beschikking over goederen krijgen. In die gevallen moet ervoor worden gewaakt, dat deze neveneffecten in beeld zijn en niet onrechtvaardig uitpakken in het individuele geval. Dergelijke onrechtvaardige gevolgen voor burgers en bedrijven, moeten in individuele gevallen door een interventie voorkomen kunnen worden of teniet kunnen worden gedaan.

Waarborgen

- 6.1** De werking en inrichting van het selectie-instrument vloeit logisch voort uit het doel van de inzet van het selectie-instrument als bedoeld in waarborg 2.1.

- 6.2** Voorafgaand aan de inzet van het selectie-instrument, wordt door het team als bedoeld in waarborg 1.5 afgewogen of de volgende aspecten van het selectie-instrument in een evenredige verhouding staan tot de mogelijke impact daarvan op de rechten en belangen van burgers en bedrijven:
- a** De werking en inrichting van het selectie-instrument.
 - b** De keuze voor de selectie-indicatoren.
 - c** De directe gevolgen die een selectie door middel van het selectie-instrument heeft voor een burger of bedrijf.
 - d** Deze afwegingen worden vastgelegd als bedoeld in waarborg 1.13.
- 6.3** Burgers en bedrijven die, gelet op het doel waarvoor het selectie-instrument wordt ingezet, op relevante punten in gelijke omstandigheden verkeren moeten een vergelijkbare kans hebben om geselecteerd te worden. Onderscheid dat tussen groepen van burgers en/of bedrijven wordt gemaakt, moet objectief en redelijkerwijs te rechtvaardigen zijn. Hiertoe worden tijdens de realisatie van het selectie-instrument de volgende punten beoordeeld en onderbouwd door het team als bedoeld in waarborg 1.5:
- a** Zijn de selectie-indicatoren, al dan niet in de onderlinge samenhang, noodzakelijk en geschikt om het doel van de inzet van het selectie-instrument na te streven?
 - b** Is het gebruik van de selectie-indicatoren en de werking en inrichting van het selectie-instrument uitlegbaar en evenredig gelet op het doel dat met de inzet van het selectie-instrument wordt nagestreefd?
 - c** Passen de selectie-indicatoren, al dan niet in de onderlinge samenhang, bij de wettelijke taak waaraan met de inzet van het selectie-instrument invulling wordt beoogd te geven, als bedoeld in waarborg 2.2?
 - d** Kan het doel van het selectie-instrument worden nagestreefd met selectie-indicatoren of een werking en inrichting van het selectie-instrument dat waarschijnlijk een minder vergaande impact op de rechten en belangen van burgers en bedrijven heeft?
 - e** Deze afwegingen en onderbouwingen worden vastgelegd als bedoeld in waarborg 1.13.
- 6.4** Voordat het selectie-instrument wordt ingezet, beoordeelt het team als bedoeld in waarborg 1.5 zo goed mogelijk of de werking van het selectie-instrument, inclusief (een combinatie van) de selectie-indicatoren, leidt tot een onbedoeld onderscheid tussen (groepen van) burgers en bedrijven. Dergelijk onderscheid kan bijvoorbeeld worden veroorzaakt door *proxies*.
- a** Indien wordt vastgesteld dat het selectie-instrument waarschijnlijk een dergelijk onbedoeld onderscheid zal maken, wordt dit zoveel mogelijk hersteld.
 - b** Deze beoordeling wordt vastgelegd als bedoeld in waarborg 1.13.
- 6.5** Door het team als bedoeld in waarborg 1.5 wordt vastgesteld of de inzet van het selectie-instrument *an sich* neveneffecten heeft die negatief kunnen uitpakken voor burgers en bedrijven. Hierbij kan gedacht worden aan effecten als gevolg van de vertraging van een uitbetaling die de inzet van het selectie-instrument veroorzaakt.

- a Indien er sprake kan zijn van dergelijke neveneffecten, wordt tevens door het team als bedoeld in waarborg 1.5 vastgesteld wat de potentiële impact hiervan kan zijn op burgers en bedrijven. Dit wordt vastgelegd als bedoeld in waarborg 1.13.
- 6.6** Neveneffecten die ontstaan door de inzet van het selectie-instrument, als bedoeld in waarborg 6.5, moeten zoveel mogelijk hersteld kunnen worden of teniet gedaan kunnen worden, indien deze gevolgen in een individueel geval evident onrechtvaardig uitpakken.
 - a De organisatie treft hiervoor de nodige maatregelen en scheidt hiervoor de nodige bevoegdheden.

7. Is de inzet van het selectie-instrument blijvend in overeenstemming met het doel van de inzet van het selectie-instrument?

Uitgangspunten

- Een selectie-instrument wordt blijvend in overeenstemming met het doel van het selectie-instrument ingezet.
- Een selectie-instrument wordt met regelmaat gecontroleerd, om te bepalen of het selectie-instrument nog altijd functioneert in overeenstemming met het doel waarvoor het selectie-instrument wordt ingezet en in lijn is met de wet- en regelgeving.
- In voorkomende gevallen vindt er een tussentijdse evaluatie plaats, bijvoorbeeld als het vermoeden bestaat dat (de inzet van) het selectie-instrument niet langer in overeenstemming is met het doel waarvoor het aanvankelijk werd ingezet, of er anderszins belangrijke wijzigingen in het selectie-instrument of –proces hebben plaatsgevonden.
- De verantwoordelijkheid voor(het initiëren en uitvoeren van) de evaluatie ligt bij de eindverantwoordelijke.

Toelichting

De inzet van het selectie-instrument moet blijvend in overeenstemming zijn met het doel daarvan en moet blijvend aan de waarborgen uit het voorliggende kader voldoen. Om dit te kunnen toetsen is helder vastgelegd wat het doel van het selectie-instrument is, welke afwegingen er zijn gemaakt en hoe het proces voor en gedurende de inzet van het selectie-instrument er op hoofdlijnen uit ziet. Deze punten moeten periodiek, of in het geval van een eenmalige inzet achteraf, geëvalueerd worden. Ook het proefdraaien met behulp van een *pilot* wordt als een inzet van het instrument beschouwd. Daarnaast kan het voorkomen dat een tussentijdse evaluatie noodzakelijk is. Dit is bijvoorbeeld het geval als processen niet (langer) plaatsvinden zoals bij de realisering van het selectie-instrument aangenomen werd, bijvoorbeeld door wijzigingen in de uitvoeringspraktijk. Of bijvoorbeeld als wet- of regelgeving veranderd is. Als (het vermoeden bestaat dat) een dergelijke verandering heeft plaatsgevonden vindt een nieuwe evaluatie plaats en worden op basis van deze evaluatie maatregelen genomen.

Van medewerkers die met (de uitkomsten van) het selectie-instrument werken wordt waakzaamheid verwacht. Zij worden geacht signalen die erop wijzen dat het selectie-instrument mogelijk niet langer voldoet aan de waarborgen of het doel waarvoor het wordt ingezet tijdig door te geven. Dit betekent dat zij over de nodige kennis moeten beschikken. Daarnaast dient er een monitoringplan te bestaan zodat meldingen en vermoedens tijdig tot maatregelen kunnen leiden.

Waarborgen

- 7.1 Als een selectie-instrument structureel of meermaals ingezet zal worden, wordt de inzet van het selectie-instrument voorafgegaan door een proef of *pilot*. De pilot wordt ten minste binnen één jaar na de start geëvalueerd conform waarborg 7.7. Na en op basis van deze evaluatie besluit de eindverantwoordelijke de inzet voort te zetten, het selectie-instrument aan te passen, of de inzet te beëindigen.

- 7.2** De organisaties maken het mogelijk voor medewerkers om signalen en klachten in te dienen over een selectie-instrument. Dergelijke signalen en klachten kunnen bijvoorbeeld gaan over de kwaliteit of validiteit van het selectie-instrument, of het feit dat een selectie-instrument een onrechtmatig onderscheid maakt.
- a** De organisaties maken het tevens mogelijk dat signalen uit de reguliere klachtenprocedure (zoals bedoeld in artikel 9:2 van de Awb) gebruikt kunnen worden om de kwaliteit van het selectie instrument te verbeteren. Als bijvoorbeeld een burger een klacht indient over een selectie door het selectie-instrument, moet dit signaal meegenomen kunnen worden in de evaluatie.
 - b** Bij de behandeling van een melding of klacht wordt beoordeeld of deze onmiddellijke beheersmaatregelen of nader onderzoek vereist zoals bedoeld in waarborg 7.4, of dat de melding of klacht meegenomen kan worden in de evaluatie zoals bedoeld in waarborg 7.7.
 - c** Tenzij de organisatie dit anders heeft geregeld, draagt de eindverantwoordelijke er zorg voor dat meldingen, klachten en/of signalen over het selectie-instrument beoordeeld en gebruikt kunnen worden om de kwaliteit van het selectie-instrument te verbeteren.
- 7.3** Gedurende de inzet van het selectie-instrument staat de eindverantwoordelijke garant voor de volgende aspecten:
- a** Het selectie-instrument wordt ingezet in overeenstemming met het doel, als bedoeld in de waarborgen 2.1;
 - b** De gegevens waarop het selectie-instrument wordt toegepast zijn representatief, juist, volledig en actueel en de uitkomsten van het selectie-instrument zijn valide, als bedoeld in waarborg 3.4;
 - c** Het onderscheid dat door het selectie-instrument wordt gemaakt kan redelijk en objectief gerechtvaardigd worden, als bedoeld in de waarborgen 4.4, 4.5, 6.3 en 6.4;
 - d** Het selectie-instrument maakt geen onbedoeld onderscheid (bijvoorbeeld door de aanwezigheid van *proxies*), als bedoeld in de waarborgen 4.5 en 6.4;
 - e** De inzet van het selectie-instrument staat in een evenredige verhouding tot de mogelijke impact daarvan op de rechten en belangen van burgers en bedrijven, als bedoeld in waarborg 6.2.
- 7.4** Indien de eindverantwoordelijke de garantie als bedoeld in waarborg 7.3 niet meer kan bieden, neemt de eindverantwoordelijke passende beheersmaatregelen. Een melding of klacht als bedoeld in waarborg 7.2 kan hier bijvoorbeeld aanleiding toe geven. Een beheersmaatregelen kan zijn om de inzet van het selectie-instrument tijdelijk of definitief te stoppen.
- a** Indien de eindverantwoordelijke de garantie als bedoeld in waarborg 7.3 niet kan bieden, informeert hij alle betrokken directeuren hierover.
 - b** De reden dat de garantie (tijdelijk) niet kon worden geboden en de genomen beheersmaatregelen worden vastgelegd als bedoeld in waarborg 1.13.
- 7.5** De eindverantwoordelijke draagt er zorg voor dat het selectie-instrument wordt geëvalueerd.

- a Als het selectie-instrument eenmalig is ingezet, wordt het selectie-instrument na afloop van die inzet geëvalueerd.
 - b Als het selectie-instrument structureel of meermaals wordt ingezet, wordt het selectie-instrument ten minste om de drie jaar geëvalueerd.
 - c Als het selectie-instrument een centrale functie heeft in een massaal proces, of een hoge impact op burgers of bedrijven kan hebben als bedoeld in waarborg 1.7, wordt het selectie-instrument jaarlijks geëvalueerd.
- 7.6** Een tussentijdse evaluatie gedurende een pilot of gedurende de inzet vindt, in afwijking van de evaluatietermijnen in waarborg 7.5, in ieder geval plaats indien de volgende gevallen worden geconstateerd. Als een tussentijdse evaluatie plaatsvindt, worden alle betrokken directeurs hierover geïnformeerd.
- a Indien de situatie als bedoeld in waarborg 7.4 zich voordoet. ○ Indien het doel waarvoor het selectie-instrument wordt ingezet is veranderd.
 - b Wanneer de gegevensset waarop een selectie-instrument wordt toegepast (of het inzicht daarover) significant verandert.
 - c Indien de validiteit van de uitkomsten van het selectie-instrument (of het inzicht daarover) significant is gewijzigd.
 - d Als nieuwe of veranderde wet- en regelgeving, of beleid een significante impact heeft op het proces waarbinnen het selectie-instrument ingezet wordt.
 - e Als een tussentijdse evaluatie heeft plaatsgevonden, wordt dit vastgelegd als bedoeld in waarborg 1.13.
- 7.7** Tijdens de evaluatie wordt het selectie-instrument in ieder geval op de volgende punten beoordeeld:
- a Of het selectie-instrument voldoet aan de acceptatiecriteria als bedoeld in waarborg 1.8 en of het doel van de inzet van het selectie-instrument, als bedoeld in waarborg 2.1, in voldoende mate is of wordt behaald door de inzet van het selectie-instrument.
 - b Of de feitelijke inzet van het selectie-instrument nog altijd in lijn is met het doel dat voor de inzet van het selectie-instrument is vastgesteld als bedoeld in waarborg 2.1 en past bij de wettelijke taak als bedoeld in waarborg 2.2.
 - c Of het doel als bedoeld in waarborg 2.1 hetzelfde is gebleven, dan wel veranderd is.
 - d Of de gegevens waarop het selectie-instrument wordt toegepast nog altijd representatief, juist, volledig en actueel zijn en de uitkomsten van het selectie-instrument valide zijn, als bedoeld in waarborg 3.4;
 - e Of de inzet van het selectie-instrument nog altijd evenredig is en, indien de inzet wordt gemaakt van persoonsgegevens, of het gebruik van die persoonsgegevens nog altijd noodzakelijk is, als bedoeld in de waarborgen 4.1 en 4.2.
 - f Of de impact van het selectie-instrument op de rechten en belangen van burgers of bedrijven kan worden beperkt, door de gebruikte gegevens of de werking en inrichting van het selectie-instrument bij te stellen.
 - g Of de werking en inrichting van het model nog altijd geschikt zijn om het doel waarvoor het selectie-instrument wordt ingezet na te streven.
 - h Of er, bijvoorbeeld door de aanwezigheid van *proxies*, geen onbedoeld onderscheid door de inzet van het selectie-instrument wordt gemaakt, als bedoeld in de waarborgen 4.5 en 6.4.

- i** Of het onderscheid dat door het selectie-instrument tussen (groepen van) burgers en bedrijven wordt gemaakt objectief en redelijkerwijs te rechtvaardigen is, zoals bedoeld in de waarborgen 6.3 en 6.4.
 - j** Of de huidige inzet van het selectie-instrument is toegestaan in het licht van nieuwe of veranderde wet- en regelgeving.
 - k** Indien van toepassing: of ontvangen meldingen en klachten zoals bedoeld in waarborg 7.2 maatregelen vergen, zoals het aanpassen van het selectie-instrument.
- 7.8** De resultaten van de evaluatie worden vastgelegd als bedoeld in waarborg 1.13 en zijn opvraagbaar bij de eindverantwoordelijke .
- a** Indien de resultaten van een evaluatie aanleiding geven tot aanpassingen aan het selectie- instrument, worden deze aanpassingen doorgevoerd en vastgelegd als bedoeld in waarborg 1.13.
- 7.9** Indien de eindverantwoordelijke besluit om de inzet van het selectie-instrument te stoppen, of de termijn als bedoeld in waarborg 1.15 is verstreken, legt de eindverantwoordelijke dit vast als bedoeld in waarborg 1.13. Daarbij wordt tevens de reden vermeld voor het niet langer inzetten van het selectie-instrument.
- a** De organisatie draagt er na het stopzetten zorg voor dat de vastlegging als bedoeld in waarborg 1.13 conform wet- en regelgeving en beleid wordt gearhiveerd.
- 7.10** Bij medewerkers die werken met (de uitkomsten van) het selectie-instrument en de op basis daarvan gemaakte selecties is voldoende kennis over de werking van het selectie-instrument aanwezig, om te kunnen bepalen of een tussentijdse evaluatie als bedoeld in waarborg 7.6 nodig is.
- a** De eindverantwoordelijke draagt er zorg voor dat er een monitoringsplan wordt opgesteld voor een selectie-instrument dat meermaals of structureel wordt ingezet of gaat worden.
 - b** De eindverantwoordelijke ziet er op toe dat werkinstructies beschikbaar gesteld worden aan medewerkers die werken met door het selectie-instrument en de op basis daarvan gemaakte selecties.